

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
6 Пж 687/22
08.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Снежане Марић, председника већа, судије Дејана Ћојбашића и судије Драгана Драговића, чланова већа, у правној ствари тужиоца UNIVERZAL BANKA а.д. Београд – у стечају, ул. Француска бр. 29, МБ 06031676, чији је пуномоћник Војислав Недић, адвокат из, ул., против туженог АА из, ул., ЈМБГ, чији је пуномоћник Милетић Саша, адвокат из, ул., ради дуга, вредност предмета спора 646.764,90 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 5485/20 од 30.11.2021. године, на седници већа одржаној дана 08.12.2022. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба туженог, као неоснована, па **СЕ ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 5485/20 од 30.11.2021. године, у ставу II и IV изреке.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 5485/2020 од 30.11.2021. године, у ставу I изреке укинута је решење о извршењу Основног суда у Алексинцу, судска јединица Сокобања, бр. ИИв бр. 137/19 од 10.05.2019. године у обавезујућем делу. У ставу II изреке је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 646.764,90 динара, са законском затезном каматом на износ од 287.479,00 динара почев од 12.06.2021. године па до исплате. У ставу III изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату законске затезне камате на износ од 287.479,00 динара почев од 04.05.2019. године до 11.06.2021. године и законске затезне камате на износ од 359.267,90 динара почев од 04.05.2019. године па до исплате. У ставу IV изреке обавезан је тужени да исплати тужиоцу износ од 99.291,00 динара, на име трошкова парничног поступка.

Благовременом и дозвољеном жалбом тужени побија наведену пресуду у ставу II и IV изреке због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о трошковима поступка. Предлаже да Привредни апелациони суд првостепену пресуду укине у побијаном делу и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Одговор на жалбу није поднет.

Испитујући законитост и правилност ожалбене пресуде применом члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер је изрека пресуде јасна, а разлочи дати у образложењу о битним чињеницама нису у супротности са стањем у списима и изведеним доказима.

Предмет тужбеног захтева је новчано потраживање тужиоца у износу од 646.764,90 динара са законском затезном каматом, по основу доспелих обавеза – дуга по Уговору о краткорочном кредиту за пољопривредно прехрамбену производњу број

Према чињеничном стању утврђеном током првостепеног поступка, тужилац и правни претходник туженог били су у уговорном односу по основу Уговора о краткорочном кредиту за пољопривредно - прехрамбену производњу број закљученог године, којим је правном претходнику туженог одобрен кредит у износу од 250.000.00 динара, са роком враћања од 12 месеци и каматном стопом од 15% на годишњем нивоу, а која камата се обрачунава конформном методом. Уговором се корисник кредита обавезао да одобрен кредит увећан за камату отплати банци једнократно о року доспећа и то уплатом на рачун банке, а да ће у корист Банке Министарство пољопривреде, шумарства и водопривредне платити камату обрачунату по стопи од 10% па годишњем новоу на износ главнице, а које право на субвенцију камате губи уколико не измири обавезе у уговореном року. Тужилац је уз тужбу приложио обрачун потраживања са стањем на дан 03.05.2019. године према коме утужено потраживање обухвата износ од 250.000.00 динара на име главног дуга, износ од 37.324.70 динара на име редовне камате, износ од 359.440.29 динара на име законске затезне камате и износ од 25.000,00 динара на име субвенционисане камате.

Увидом у решење о наслеђивању Основног суда у Алексинцу, судска Јединица у Соко Бањи О од године, првостепени суд је утврдио да је у оставинском поступку иза смрти покојног ББ, бившег из за наследника оглашен његов син АА из

Ради утврђивања висине дуга туженог према тужиоцу првостепени суд је извео доказ вештачењем од стране вештака економско - финансијске струке. Из налаза и мишљења судског вештака, који је у целости прихватио, првостепени суд је утврдио да потраживање тужиоца у складу са предметним Уговором на дан вештачења 11.06.2021. године износи 750.618.09 динара, од чега се на главни дуг односи 287.479.00 динара, а на затезну камату 463.139.09 динара. Вештак је од тужиоца затражио картицу промета за клијента из које се могу евидентирати уплате по основу предметног кредита, али је утврдио да у наведеној картици није прокњижена ниједна уплата од стране корисника кредита.

Ценећи, најпре, приговор недостатка активне легитимације првостепени суд налази да је исти неоснован. Образлаже да активна легитимација тужиоца произлази из чињенице да је правном претходнику туженог ставио на располагање новчана средства по основу закљученог Уговора о краткорочном кредиту за пољопривредно прехрамбену производњу број, а да је истим, будући да је закључен на основу Уговора о регулисању међусобних односа у реализацији програма мера за субвенционисање камате за краткорочно кредитирање пољопривредно – прехрамбене производње за 2008. годину који је закључен између тужиоца и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарства финансија – управа за трезор, предвиђено да ће Министарства субвенционисати камату на износ главнице, под условом да измири обавезе у року. Према оцени првостепеног суда, тужилац је доказао основаност свог потраживања, будући да тужени дуг који произлази предметног Уговора, није измирио, па применом одредбе члана 1065. Закона о

облигационим односима, усваја тужбени захтев и обавезује туженог на исплату утуженог износа дуга од 646.764,90 динара. На износ главног дуга и уговорене камате, првостепени суд је применом одредбе члана 277. Закона о облигационим односима досудио тужиоцу и законску затезну камату, почев од 12.06.2021. године па до исплате. Захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на износ обрачунате законске затезне камате, првостепени суд је одбио применом одредбе члана 279. став 1. Закона о облигационим односима, у делу који се жалбом не побија.

Ценећи истакнути приговор застарелости потраживања, првостепени суд налази да је исти неоснован у смислу одредбе члана 371. Закона о облигационим односима.

Правилно је првостепени суд на утврђено чињенично стање применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца и туженог обавезао на исплату износа од 646.764,90 динара, са законском затезном каматом на износ од 287.479.00 динара почев од 12.06.2021. године па до исплате.

Наиме, тужилац и правни претходник туженог су били у облигационо - правном односу по основу Уговора о краткорочном кредиту за пољопривредно - прехрамбену производњу број закљученог 28.05.2008. године. Банка је своју обавезу по закљученом Уговору испунила и правном претходнику туженог, као кориснику, ставила на располагање новчана средства у износу од 250.000,00 динара, док са друге стране правни претходник туженог није уредно измиривао своје обавезе проистекле из наведеног Уговора. На основу налаза и мишљења вештака, који је првостепени суд у целости прихватио, утврђено је да неизмирене обавезе правног претходника туженог по основу уговора о кредиту износе 750.618.09 динара, од чега се на главни дуг и уговорену камату односи 287.479.00 динара, а на затезну камату 463.139.09 динара, па како правни претходник туженог, неспорно није испунио своју обавезу у наведеном износу, то је правилна одлука првостепеног суда којом, крећући се у оквиру постављеног тужбеног захтева, обавезао туженог да тужиоцу исплати износ од 646.764,90 динара. На износ од 287.479,00 динара, првостепени суд је правилно обавезао туженог да плати законску затезну камату почев од 12.06.2021. године, јер је дана 11.06.2021. године обрачуната висина главног дуга и уговорене камате. Првостепени суд је правилно применио одредбу члана 400. став 3. Закона о облигационим односима, када је на обрачунату уговорену камату досудио законску затезну камату, с обзиром на прописано искључење забране наплате камате на камату у банкарском пословању, које се односи управо на обрачунату уговорену камату. Уговорена камата, као уговорена цена пласираних новчаних средстава, по својој правној природи представља самостално утуживо новчано потраживање и иста се обрачунава за уговорени период, а потом у складу са наведеном нормом приписује главници, те на тако добијен збир даље тече законска камата.

На номинално исказан износ законске затезне првостепени суд није досудио законску затезну камату, правилном применом одредбе члана 279. став 2 Закона облигационим односима, због чега се жалбени наводи туженог изнети у том смислу испостављају неоснованим.

Неосновано је указивање туженог у жалби да је првостепени суд погрешно применио материјално право приликом одлучивања о истакнутом приговору застарелости потраживања тужиоца, будући да се на уговоре о кредиту, као врсти банкарског пословања, који су закључени у смислу члана 1065. Закона о облигационим односима, примењује се општи рок застарелости од 10 година прописан одредбом члана 371. Закона о облигационим односима. У конкретном случају, рок застарелости тужиочевог потраживања почео је да тече 25.05.2009. године када је обавеза из Уговора доспела, с обзиром на уговорени рок враћања кредита од 12 месеци. Како је Решењем Привредног суда у Београду број Ст 19/2014 од 03.02.2014. године, покренут поступак стечаја над тужиоцем, у складу са чланом 86. став 2. Закона о стечају, дошло

је до застоја потраживања тужиоца, као стечајног дужника, према његовим дужницима у трајању од годину дана, те је рок застарелости поново почео да тече 03.02.2015. године. Имајући у виду напред наведено, произлази да од дана када је почео да тече рок застарелости, односно од 28.05.2009. године па до дана подношења предлога за извршење 08.05.2019. године. није протекао општи рок застарелости од 10 година.

Овај суд је имао у виду одредбу члана 222. Закона о наслеђивању, којом је прописано да наследник одговара за оставиочеве дугове до висине вредности наслеђене имовине, али налази да је терет доказивања на туженом да је вредност наслеђене имовине нижа од висине дуга. Тужени на наведено у току поступка није ни указивао, при чему се из решења о наслеђивању може утврдити да је наследио бројне непокретности, чија вредност очигледно премашује висину дуга.

Жалбени наводи туженог којима указује на постојање других наследника, без утицаја су на правилност првостепене пресуде, односно на постојање обавезе туженог, имајући у виду одредбу члана 224. Закона о наслеђивању, којом је прописано да наследници солидарно одговарају за оставиочеве дугове, сваки до висине вредности свог наследног дела, док је одредбом члана 414. Закона о облигационим односима прописано да сваки дужник солидарне обавезе одговара повериоцу за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће све док не буде потпуно испуњена, али када један дужник испуни обавезу она престаје и сви се дужници ослобађају. Имајући у виду цитиране одредбе закона и утврђено чињенично стање, овај суд налази да тужени, као наследник покојног ББ, одговора за дуг покојног ББ, према тужиоцу, будући да поверилац може целу обавезу наплатити од ма ког наследника, који даље има право да од санаследника захтева исплату дела који пада на њега, а њихови међусобни односи ће се регулисати сразмерно њиховим наследним деловима.

Како се у конкретном случају ради о парници у спору мале вредности, то се првостепена пресуда сагласно одредби члана 479. став 1. Закона о парничном поступку може побијати само због битних повреда поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права. Жалбени наводи туженог којима се оспорава утврђено чињенично стање и оцена изведених доказа, нису били предмет оцене овог суда, јер је у оцени правилности примене материјалног права другостепени суд ограничен чињеничним утврђењима првостепеног суда.

Поред тога што су недозвољени, жалбени наводи туженог којима оспорава достављени обрачун потраживања са стањем на дан 03.05.2019. године, без утицаја су на правилност првостепене пресуде, код чињенице да је првостепени суд стање и висину потраживања тужиоца утврдио из налаза и мишљења вештака.

Одлука првостепеног суда о трошковима поступка донета је правилном применом одредби чланова 150, 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, сходно успеху странака у спору и опредељеном захтеву за накнаду трошкова.

Из изнетих разлога применом члана 390. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци пресуде.

ДЂ/МЖ/СБ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Снежана Марић,с.р.
за тачност отправка